МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Дошкільна лінгводидактика
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: нормативна **Форма навчання**: денна, заочна
Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 012 Дошкільна освіта
Освітня програма: Дошкільна освіта
Рік навчання: 2-й **Семестр**: 4-й
Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 22 - лекції; 24 - семінарські/ практичні/лабораторні/індивідуальні; 2 – консультація; 72 - самостійна робота)
Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Пенькова Світлана Дмитрівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент
Кафедра: дошкільної та початкової освіти
Робочій e-mail: penkovaasvetlana@gmail.com
Години консультацій на кафедрі: вівторок, 14:40-16:00

3. Опис та мета дисципліни

Навчальна дисципліна «Дошкільна лінгводидактика» призначена для поглиблення фахових компетентностей майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти щодо розвитку мовлення дітей, організації їхньої комунікативно-мовленнєвої діяльності.
Мета і завдання навчальної дисципліни: озброєння майбутніх фахівців теоретичними знаннями, лінгвістичними, лінгводидактичними, психофізіологічними засадами навчання рідної мови та формування професійно-мовленнєвої компетентності щодо розвитку мовлення дітей дошкільного віку, навчання їх рідної мови, виховання мовленнєвої культури відповідно до державних вимог.

4. Результати навчання

Здобувачі, які опанують змістом навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика», **зрозуміють**:
- професійні вимоги до фахівців з дошкільної освіти, що регламентують навчально-методичну діяльність з розвитку мовлення вихованців закладів дошкільної освіти;
- лінгводидактичні особливості, зміст, завдання, технології навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти;
- технології організації розвивального мовленнєвого середовища в різних групах ЗДО.

У процесі вивчення курсу здобувачі можуть оволодіти такими **вміннями й навичками**:

- створювати у закладі дошкільної освіти розвивальне мовленнєве середовище;
- визначати зміст і завдання мовленнєвої роботи з дошкільниками різних вікових груп;
- розробляти й застосовувати сучасні педагогічні технології організації та управління навчально-мовленнєвою й художньо-мовленнєвою діяльністю в дошкільній освіті;
- виховувати у дітей шанобливе ставлення до рідної мови, культури мовленнєвого спілкування;
- формувати у дітей мовленнєві вміння й навички, досвід мовленнєвої взаємодії з дорослими й однолітками;
- аналізувати й оцінювати навчально-мовленнєву й художньо-мовленнєву діяльність дітей дошкільного віку.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Українська дошкільна лінгводидактика та її поняття

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1. Дошкільна лингводидактика як наука. 2. Завдання дошкільної лінгводидактики як наукової дисципліни у фаховій підготовці педагогів дошкільної галузі освіти. 3. Міждисциплінарні зв'язки у викладанні дошкільної лінгводидактики: філософський, психологічний, природничий, лінгвістичний, педагогічний цикл дисциплін (самостійно).	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 216 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Специфіка наукової дисципліни «Дошкільна лінгводидактика». 2. Об'єкт, предмет, завдання дошкільної лінгводидактики. 3. Методологічні основи методики розвитку рідної мови. 4. Природничі засади. 5. Психологічні засади. 6. Педагогічні засади.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 216 с. 3. Крутій К.Л. Концепція та методичні засади програми «Дитина в дошкільні роки». Запоріжжя: ЛІПС. ЛТД. 2003. Вид.2-е, перероб. 400 с.
Завдання для самостійної роботи: Наведіть конкретні приклади того, як реалізується положення філософії про взаємозв’язок мови і поняття у безпосередній мовленнєвій діяльності дітей.	1. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 216 с.

Тема № 2. Мовленнєва і навчально-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1. Лінгвістичні основи розвитку мовлення дошкільників. 2. Форми мовлення. 3. Види мовленнєвої діяльності. 4. Роль спілкування у розвитку особистості дошкільника.	1. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Х.: Вид-во «Ранок», 2011. 176 с. https://bookland.com/download/1/10/105055/sample.pdf 2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика

	навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 3. Синько І.М. Комплексний підхід до формування мовленнєвої компетентності https://vseosvita.ua/library/posibnik-kompleksnij-pidhid-do-formuvanna-movlennevoi-kompetentnosti-10373.html 4. Презентация на тему: «Формування мовленнєвої компетентності дітей у дошкільному навчальному закладі. Семінар вихователів дошкільних навчальних закладів» http://www.myshared.ru/slide/1367951/
Семінарське заняття (2 год.): 1. Лінгвістика як теоретичне підґрунтя дошкільної лінгводидактики. 2. Функції мови і мовлення. 3. Текст як основне категоріальне поняття лінгводидактики. 4. Специфіка мовленнєвого спілкування. 5. Етапи оволодіння дитиною мовленням. 6. Огляд основних лінгводидактичних концепцій (К, Ушинський, С. Русова, В. Сухомлинський).	1. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Х.: Вид-во «Ранок», 2011. 176 с. https://bookland.com/download/1/10/105055/sample.pdf 2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 3. Синько І.М. Комплексний підхід до формування мовленнєвої компетентності https://vseosvita.ua/library/posibnik-kompleksnij-pidhid-do-formuvanna-movlennevoi-kompetentnosti-10373.html
Завдання для самостійної роботи: Проаналізувати сучасні програми з організації мовленнєвої роботи з дошкільниками.	1. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Х.: Вид-во «Ранок», 2011. 176 с. https://bookland.com/download/1/10/105055/sample.pdf

Тема № 3. Форми, методи, прийоми і засоби навчання дітей української мови

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Завдання і зміст розвитку мовлення дітей дошкільного віку. 2. Типи занять у ЗДО. 3. Специфіка занять із розвитку українського мовлення. 4. Методи, прийоми і засоби навчання рідної мови у ЗДО. 5. Структура і методика занять із розвитку українського мовлення.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Базовий компонент дошкільної освіти. К., 2012. 26 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf

Семінарське заняття (2 год.): 1. Завдання і зміст розвитку мовлення дітей дошкільного віку. 2. Типи занять у ЗДО. 3. Специфіка занять із розвитку українського мовлення. 4. Методи, прийоми і засоби навчання рідної мови у ЗДО. 5. Структура і методика занять із розвитку українського мовлення.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А.М.Богуш. К.: Вища шк., 2007. 542 с. http://194.44.152.155/elib/local/sk727623.pdf 2. Базовий компонент дошкільної освіти. К., 2012. 26 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf
Завдання для самостійної роботи: З документу «Базовий компонент дошкільної освіти» виписати змістову характеристику видів мовленнєвої компетенції (лексична, фонетична, граматична та ін.).	1. Базовий компонент дошкільної освіти. К., 2012. 26 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf

Тема № 4. Навчання дітей дошкільного віку української звуковимови

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Теоретичні засади формування звукової культури мовлення. 2. Психофізіологічні аспекти вимови звуків мовлення. 3. Виховання фонематичного слуху у дошкільників. 4. Основні орфоепічні норми українського мовлення (самостійно). 5. Особливості звуковимови дітей різних вікових груп. 6. Методи і прийоми виховання звукової сторони мовлення у ЗДО.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Плющ М.Я., Бевзенко С.П., Грипас Н.Я., Козачук Г.О., Леута О.І., Лобода В.В. Сучасна українська літературна мова. Посібник. К.: Вища школа, 2003. 429 с. 3. Трифонова О.С. Виховання звукової культури мовлення дітей середнього дошкільного віку. Монографія. Одеса: СВД Черкасов М.П., 2008. 207 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Система роботи з виховання звукової культури мовлення. 2. Формування правильної звуковимови дошкільників у різні вікові періоди. 3. Розвиток фонематичного слуху, техніки мовлення та інтонації вихованців ЗДО. 4. Методичні прийоми з розвитку звуковимови на заняттях і у повсякденній діяльності. 5. Індивідуальна перевірка звукової культури мовлення дошкільників.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Плющ М.Я., Бевзенко С.П., Грипас Н.Я., Козачук Г.О., Леута О.І., Лобода В.В. Сучасна українська літературна мова. Посібник. К.: Вища школа, 2003. 429 с. 3. Трифонова О.С. Виховання звукової культури мовлення дітей середнього дошкільного віку. Монографія. Одеса: СВД Черкасов М.П., 2008. 207 с. 4. Товкач І.Є Звуки. Букви. Читання: навчальний посібник для дітей старшого дошкільного віку : у 2 ч. Ч.2. Х. : В-во «Ранок». 2013. 80 с.

Завдання для самостійної роботи: Прочитайте запропоновану В. Бельтюковим схему становлення звукової культури мовлення у дітей (с. 314 підручника). Доберіть до цієї схеми завдання на виховання звукової культури мовлення та розвитку фонематичного слуху в кожній віковій групі	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с.

Тема № 5. Методика словникової роботи у закладі дошкільної освіти

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Теоретичні засади роботи над словом у дошкільному віці. 2. Завдання і зміст словникової роботи в різних вікових групах. 3. Особливості словникового складу дошкільників 4. Методичні прийоми лексичного розвитку дошкільників. 5. Добір вправ на засвоєння лексичних понять.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Плющ М.Я., Бевзенко С.П., Грипас Н.Я., Козачук Г.О., Леута О.І., Лобода В.В. Сучасна українська літературна мова. Посібник. К.: Вища школа, 2003. 429 с. 3. Мовні ігри та вправи зі словом / Упоряд. В.Л. Сухар. Харків, 2007.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Завдання і зміст словникової роботи з дошкільниками. 2. Принципи словникової роботи. 3. Методи і прийоми словникової роботи. 4. Розвиток словника дітей на заняттях.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Товкач І. Слово. Речення. Звуки: навчальний посібник для дітей старшого дошкільного віку : у 2 ч. Ч.1. Х. : В-во «Ранок». 2013. 80 с.
Завдання для самостійної роботи: Дібрати лексичний матеріал (загадки, вірші, прислів'я, приказки, образні вислови) для ознайомлення дітей з багатозначними словами; синонімами, антонімами.	Журнал «Дошкільне виховання».

Тема № 6. Формування граматичної правильності мовлення дошкільників

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Теоретичні засади формування граматичної правильності мовлення. 2. Принципи введення граматичних форм іменників, прикметників, дієслів. 3. Особливості засвоєння граматичного ладу мовлення дошкільниками. 4. Специфіка оволодіння синтаксисом у дошкільному дитинстві. 5. Роль службових частин мови у мовленні дітей дошкільного віку. 6. Типові граматичні помилки в мовленні	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Плющ М.Я., Бевзенко С.П., Грипас Н.Я., Козачук Г.О., Леута О.І., Лобода В.В. Сучасна українська літературна мова. Посібник. К.: Вища школа, 2003. 429 с. 3. Крутій К.Л. Формування граматично правильного мовлення в дітей дошкільного віку: Монографія. Запоріжжя: ЛІПС, 2004.

дітей.	
Семінарське заняття (2 год.): 1. Особливості засвоєння граматичної будови мови дітьми дошкільного віку. 2. Завдання і зміст роботи з формування граматичної правильності мовлення дошкільників. 3. Методи і прийоми роботи з формування граматичної правильності мовлення дітей. 4. Формування граматичної правильності мовлення дітей на заняттях та в повсякденні. 5. Типові граматичні помилки в мовленні дітей.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Плющ М.Я., Бевзенко С.П., Грипас Н.Я., Козачук Г.О., Леута О.І., Лобода В.В. Сучасна українська літературна мова. Посібник. К.: Вища школа, 2003. 429 с. 3. Крутій К.Л. Формування граматично правильного мовлення в дітей дошкільного віку: Монографія. Запоріжжя: ЛІПС, 2004.
Завдання для самостійної роботи: Виписати етапи засвоєння дітьми дошкільного віку частин мови за О. Гвоздєвим.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с.

Тема № 7. Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільників

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Лінгвістичні засади формування зв'язного мовлення в ЗДО. 2. Діалогічна і монологічна форми мовлення. 3. Розвиток діалогічного мовлення дошкільників. 4. Методика проведення бесід у дошкільному дитинстві. 5. Прийоми навчання дітей дошкільного віку монологічного мовлення. 6. Методика навчання дітей розповіді за картинами; переказу літературних творів.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Калмикова Л.О. Формування у дітей старшого дошкільного віку мовленнєвої діяльності: діагностико-розвивальний комплекс : навч.- метод. посіб. К. : Видавничий дім «Слово», 2016. 384 с. 3. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Саприкіна О.В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Завдання, методи та прийоми розвитку діалогічного мовлення у ЗДО. 2.Бесіда – основний метод розвитку діалогічного мовлення, її види, структура. 3. Завдання розвитку монологічного мовлення дітей. Методи та прийоми навчання дітей монологічного мовлення. 4. Переказ літературних творів. Значення та види переказу. Прийоми навчання переказу літературних творів у різних вікових групах. 5. Класифікація дитячих розповідей. Послідовність введення розповідей різних видів. Прийоми навчання розповідання.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Калмикова Л.О. Формування у дітей старшого дошкільного віку мовленнєвої діяльності: діагностико-розвивальний комплекс : навч.- метод. посіб. К. : Видавничий дім «Слово», 2016. 384 с. 3. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Саприкіна О.В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. К.: Вид. Дім «Слово», 2009. 408 с.

6. Методика навчання опису предметів, іграшок, картин тощо.	
Завдання для самостійної роботи: Заповнити таблицю періодизації мовленнєвого розвитку дітей.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с.

Тема № 8. Методика використання народних джерел у розвитку українського мовлення дошкільників

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Етнопедагогіка і виховання дітей. 2. Ознайомлення дітей з малими формами українського фольклору. 3. Українські прислів'я, приказки та загадки. 4. Методика роботи з українською казкою. 5. Методика проведення українських народних свят і розваг (самостійно).	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А.М. Методика навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах. Підручник. 2-ге видання, доповнене і перероблене. К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. 440 с. 3. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі. К.: Вища школа, 2003. 206 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Значення та шляхи ознайомлення дошкільників з малими фольклорними жанрами. 2. Методика використання у ЗДО українських народних казок. 3. Методика проведення українських свят і розваг у дитячому садку. 4. Роль та жанри художньої дитячої літератури. Вимоги до добору творів для роботи з дошкільниками. 5. Ознайомлення дошкільників з письменниками та поетами класичної доби. 6. Використання сучасної прози та поезії для дітей у дошкільному закладі.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А.М. Методика навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах. Підручник. 2-ге видання, доповнене і перероблене. К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. 440 с. 3. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі. К.: Вища школа, 2003. 206 с. 4. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Упорядник Богуш А.М. Частина І та ІІ. К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. 720 с.
Завдання для самостійної роботи: Розробити конспект заняття із ознайомлення дітей з творчістю українських письменників (поетів).	Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі. К.: Вища школа, 2003. 206 с.

Тема № 9. Методика ознайомлення дітей з творами українських письменників

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Завдання і зміст ознайомлення дітей з художніми творами.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.:

2. Методика використання творів українських письменників у закладі дошкільної освіти. 3. Методика роботи з дитячою книгою.	Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах: Підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. 304 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Характеристика мовленнєвої підготовленості дітей до школи. 2. Змістовий аспект мовленнєвого розвитку дітей. Значення розвитку усвідомлення дітьми мовлення. 3. Характеристика сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти. 4. Етапи навчання грамоти. 5. Підготовка до навчання грамоти на п'ятому році життя.	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах: Підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. 304 с. 3. Дитина: програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огневюк, К.І. Волинець, наук. кер. програмою: О.В. Проскура та ін. / МОН України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ. У-нт ім. Б. Грінченка. 3-тє вид. доопр. та доп. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. 492 с.
Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті (обсяг: 100-200 слів; термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання). Дібрати прийоми звукового аналізу та синтезу.	Журнал «Дошкільне виховання».

Тема № 10. Мовленнєва готовність дітей до школи

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1. Сутність мовленнєвої підготовки дошкільників. 2. Зміст мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку та молодших школярів. 3. Наступність і перспективність мовленнєвого розвитку у ЗДО та першому класі. 4. Свідомий характер мовлення дошкільника (самостійно).	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А. Готуємо руку дитини до письма. Тернопіль: «Мандрівець», 2010.
Семінарське заняття (4 год.): 1. Зміст і завдання підготовки до навчання грамоти на шостому році життя. 2. Методика практичного ознайомлення дітей із звуками мови. Навчання звукового та складового аналізу слів. 3. Методика практичного ознайомлення дітей з поняттями «слово», «речення».	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А.М.Богуш. К.: Вища шк., 2007. 542 с. http://194.44.152.155/elib/local/sk727623.pdf 2. Богуш А. Готуємо руку дитини до письма. Тернопіль: «Мандрівець», 2010.

4. Методика ознайомлення дітей з новою літерою. 5. Навчання дітей усвідомленого читання. Підготовка руки дитини до письма. 6. Формування мовленнєвої особистості дошкільника. 7. Сутність і характеристика оцінної діяльності. 8. Формування оцінно-контрольних дій під час розвитку мовлення дітей. 9. Етапи усвідомленого контролю мовленнєвого висловлювання. 10. Методи і прийоми стимулювання у дошкільників дій контролю й оцінки мовлення.	
Завдання для самостійної роботи: 1. Зробити письмовий аналіз запропонованого заняття з навчання елементів грамоти: визначити тип та вид заняття; структурні компоненти пропонованого заняття; методи й прийоми навчання, їх доцільність; внести пропозиції щодо покращення роботи вихователя з дітьми за пропонованим конспектом заняття. 2. Розробити тексти мовленнєвих коригувальних завдань, що спрямовані на виправлення таких помилок: а) неправильний порядок слів у реченні; б) неправильне узгодження слів у реченні (помилки в закінченнях іменників, прикметників, числівників тощо).	Журнал «Дошкільне виховання».

Тема № 11. Планування та організація роботи з розвитку мовлення в закладах дошкільної освіти

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1. Організаційно-методична роль завідувача та старшого педагога в ЗДО. 2. Планування роботи з розвитку мовлення. 3. Робота з розвитку мовлення в управліннях освіти. 4. Сформованість оцінно-контрольних дій дошкільника (самостійно).	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Професійні функції завідувача і старшого педагога ЗДО в організації роботи з розвитку мовлення. 2. Вимоги до обладнання педагогічного кабінету у дитячому садку. 3. Організація та планування роботи з	1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с. 2. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Саприкіна О.В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для

розвитку мовлення. 4. Схема перевірки календарного плану з розвитку мовлення. 5. Робота з розвитку мовлення в управліннях освіти.	студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с. 3. Гавриш Н.В. Сучасне заняття в дошкільному закладі. Луганськ: Альма-матер, 2008. 4. Калмикова Л.О. Формування у дітей старшого дошкільного віку мовленнєвої діяльності: діагностико-розвивальний комплекс: навч.-метод. посіб. К. : Видавничий дім «Слово», 2016. 384 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти бібліографію журнальних статей з актуальних проблем розвитку мовлення дошкільників.	Журнал «Дошкільне виховання».

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на лекційних і семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності в ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає теоретичне запитання та практичне завдання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння знаннями з теоретичних основ підготовки здобувачів вищої освіти, а також вміння комплексно застосовувати ці знання у процесі практичної діяльності.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Визначити структуру і методику занять із розвитку українського мовлення.
2. Продемонструйте фрагмент заняття з ознайомлення дітей з творчістю українського письменника (поета).

Форма підсумкового контролю

Іспит <u>(усно).</u>

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

	Поточний контроль	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Максимальна кількість балів	**40 балів** – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	**10 балів** – за результатами виконання модульної контрольної роботи	**50 балів** – за результатами відповіді на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	**20 балів**	**6 балів**	**25 балів**

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Реферат	5
Конспект	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння здобувача стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *конспекту* є здатність здобувача визначити тему, мету, етапи, способи оцінки результатів методичної діяльності майбутніх фахівців.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 5 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність до критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Результат підсумкового (екзаменаційного) контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих. Мінімальний пороговий рівень за відповідь на екзамені складає 25 балів.

Здобувачі успішно складають екзамен, якщо виконали усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни, мають достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 20 балів), проміжний контроль (не менше 6 балів) та склали екзамен (не менше 25 балів).